

علل گرایش دانشجویان به رشته کشاورزی

یوسف حجازی

مربی گروه ترویج دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران - کرج

تاریخ وصول بیست و دوم آذرماه ۱۳۶۷

چکیده

انسان بر آن است که به کمال مطلوب خود نائل آید و بدین طریق زندگی بهتر و مرفه تری را برای خویش تأمین نماید. برای نیل به کمال و غلبه بر کهنتری، هدفها و نیازها محرکهای اصلی رفتار انسان محسوب می‌شوند. رو (۶) معتقد است که ارضاء نیازها محرک اصلی رفتار می‌باشد. اوهارا و تیدمن (۸) معتقدند تصمیم‌گیری جزئی لاینفک زندگی و عامل ضروری برای ادامه حیات است. کوپراسمیت (۵) خودبینی را تعیین کننده مسیر رفتار می‌داند. آنسباکر (۴) معتقد است تلاش برای رسیدن به هدف نیاز به خط مشی معین و مشخصی دارد. چنین خط مشی را می‌توان زندگی نامید. شیوه زندگی که آمیخته‌ای از تعامل بین خودبینی - ارضاء نیازها و تصمیم‌گیری می‌باشد رل مهمی را در چگونگی نیل به هدفها برعهده دارد و مسیر فعالیت را معین می‌سازد. منظور از این تحقیق آنست که:

۱- معلوم کند هر کدام از عوامل فوق یعنی خودبینی، تصمیم‌گیری و ارضاء نیازها که محرکهای اصلی رفتار فرد محسوب می‌شوند تا چه حد در انتخاب رشته کشاورزی بوسیله دانشجویان دخالت دارند.

۲- ارتباط و همبستگی هر یک از این عوامل با عوامل محیطی مانند والدین، معلم و دوستان و همقطاران تعیین گردد.

در این بررسی که سال ۱۳۶۶ انجام گرفت ۲۵۹ نفر از دانشجویان سال اول مقطع پیوسته و ناپیوسته دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران انتخاب گردید. اطلاعات از طریق پرسشنامه جمع‌آوری و با استفاده از روش آماری میانگین و درصد نتایج آن بدست آمد. این بررسی نشان می‌دهد که خودبینی ۸۳/۵ درصد تصمیم‌گیری ۷۰/۲ درصد و ارضاء نیازها ۶۳/۸ درصد در انتخاب رشته کشاورزی بوسیله دانشجویان موثر است. در این بررسی همچنین مشخص شده که ارتباط و همبستگی بین نظرات دانشجویان پیوسته و ناپیوسته فقط در مورد ارضاء نیازها و خودبینی وجود دارد. این تحقیق نشان داد که بین عوامل محیطی با تصمیم‌گیری، خودبینی و ارضاء نیازهای دانشجویان در انتخاب رشته کشاورزی همبستگی وجود ندارد.

مقدمه

داراست باعث شده است که هر ساله تعداد زیادی از

جوانان به منظور اشتغال در حرفه کشاورزی داوطلب

تحصیل در این رشته گردند. انتخاب رشته کشاورزی

نقش مهم کشاورزی و اهمیت بسزائی که حجم

تولیدات زراعی و دامی در ایجاد فرصتهای شغلی

بعبارت دیگر با توجه به شیوه زندگی هر فرد:

- ۱- نیازهای خود را مشخص می‌کند.
- ۲- مسیر آنها را تعیین می‌نماید.
- ۳- بارضا، نیازها اقدام می‌نماید.

از عوامل دیگری که تا حدود زیادی تعیین کننده مسیر رفتار می‌باشد خودبینی است (کوپراسمیت). اگر فردی خود را موجود ارزنده و کارآمد بیانگارد، تلاش خواهد نمود که چنین خواسته‌ای را به مرحله عمل درآورد. بعبارت دیگر شیوه زندگی تا حدود زیادی نتیجه ادراک، موفقیتها، ارزشها و توانائی های فردی می‌باشد. کوپراسمیت می‌گوید افرادی که دارای خودبینی مثبت می‌باشند زندگی موفقیت آمیزی را برای خود تأمین می‌نمایند. از سوی دیگر خودبینی منفی به احساس حقارت، ناتوانی، پریشانی و بی‌هدفی منجر می‌گردد. در تعقیب گفتار فوق فردی که خود را برای تحصیل در رشته معینی مستعد و آماده نمی‌بیند هیچگاه جرأت و تلاش نخواهد کرد که در چنین مسیری نیروی خود را صرف کرده و مقدمات لازم را برای عهده گرفتن مسئولیت شغلی با موفقیت طی نماید.

بحث زیرین میزان تاثیر چنین مفاهیمی را در انتخاب رشته کشاورزی بوسیله دانشجویان روشن می‌سازد. براین اساس فرضیات این تحقیق این است که:

- ۱- خودبینی در انتخاب رشته کشاورزی بوسیله دانشجویان موثر است.

- ۲- انتخاب رشته کشاورزی بوسیله دانشجویان رابطه بسیار نزدیکی با قدرت تصمیم‌گیری آنها دارد.
- ۳- انتخاب رشته کشاورزی بوسیله دانشجویان با نیازهای آنها رابطه مستقیم دارد.

- ۴- عوامل محیطی دانشجویان مانند والدین، معلم، دوستان و همقطاران با خودبینی ارضاء نیازها و قدرت

بوسیله این دانشجویان معلول عوامل مختلفی است. این عوامل هرچه باشد متوجه ارضاء هدفهای زندگی آنهاست. آنسباکر (۱) معتقد است هدفها که خط مشی مشخصی می‌سازند در نوع رفتار و طرز تصمیم‌گیری نقش بسیار مهمی را ایفاء می‌کنند. چنین خط مشی را شیوه زندگی می‌نامند. خودبینی، ارضاء نیازها و تصمیم‌گیری شیوه زندگی را تشکیل می‌دهند و مسیر فعالیت فرد را مشخص می‌نمایند. اوها را و تیدمن معتقدند تصمیم‌گیری جزئی لاینفک زندگی و عامل ضروری برای ادامه حیات می‌باشد. واضح است که زندگی هر فردی همواره با اتخاذ تصمیمات متعددی توأم است. بعبارت دیگر زندگی بدون تصمیم‌گیری معنی و مفهومی ندارد. با بررسی ساده ترین تا پیچیده ترین وقایع معلوم می‌شود که تصمیم‌گیری در حل هر یک از مشکلات نقش اساسی بر عهده دارد. تصمیم‌گیری مرحله‌ای است فعال و خلاق که در ضمن آن فرد به انتخاب یکی از راه‌ها از بین چندین راه حل پیشنهادی موفق شده و بدین وسیله مشکلی را حل می‌نماید. برای اینکه تصمیمی عاقلانه اتخاذ شود فرد باید عوامل ذیل را در نظر داشته باشد.

- ۱- به جستجوی راه‌های متعددی بپردازد.

- ۲- هر یک از راه‌های احتمالی را مورد ارزیابی قرار دهد و عواقب احتمالی هر کدام را در راه رسیدن به هدف خود معین نماید.

- ۳- بهترین راه حلی که می‌تواند فرد را در رسیدن به هدف هایش یاری دهد برگزیند. همبستگی نزدیکی بین هدفها و تصمیم‌گیری وجود دارد. یعنی فردی که بوسیله هدفهایش برانگیخته شده سعی دارد تصمیمی را اتخاذ نماید که به نحو بهتری بتواند به آن هدفها نایل آید. رو (۶) معتقد است که ارضاء نیازهای یکی از ابعاد شیوه زندگی و نیز یکی از عوامل تعیین کننده رفتار می‌باشد.

تصمیم‌گیری آنها ارتباط و همبستگی دارد.

مزاد و روشها

در بهمن ماه سال ۱۳۶۶ تعداد ۴۴۴ دانشجوی سال اول دوره کارشناسی پیوسته و ناپیوسته از میان ۹۴۰ نفر کل دانشجویان دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران انتخاب شدند. انتخاب دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران بدو دلیل انجام گرفت. دلیل اول سهولت تکمیل پرسشنامه‌ها بود و دلیل دوم که اهمیت بیشتری داشت موقعیت مطلوب‌تر این دانشکده نسبت به سایر دانشکده‌های کشاورزی است تا بدین ترتیب عامل نارسائی در بعضی از دانشکده‌ها که ممکن است در طرز تلقی

دانشجویان موثر باشد حذف گردد. دلیل انتخاب دانشجویان سال اول این بود که محیط و عوامل داخل دانشکده در طرز تفکر این دانشجویان تاثیر زیادی نگذاشته است و بهتر می‌توان به حقایق مورد نظر دست یافت. ضمناً "تجانس بیشتری میان افراد جمعیت مورد مطالعه برقرار گردد. پس از اجرای پرسشنامه‌ها دانشجویان پیوسته و ناپیوسته با دو کد x و y تفکیک گردیدند و پرسشنامه‌های ناقص از میان آنها حذف شد. و بدین ترتیب جامعه‌ای با حجم ۲۵۹ نفر انتخاب گردید که ۷۱/۸۰ درصد آن دانشجویان پیوسته و ۲۸/۲۰ درصد ناپیوسته بودند. جدول شماره ۱ توزیع درصد دانشجویان مورد مطالعه به تفکیک گروه‌های آموزشی نشان داده شده

جدول شماره ۱- درصد دانشجویانی که در تحقیق شرکت داشته‌اند

رشته تحصیلی	دانشجویان مقطع پیوسته %	دانشجویان مقطع ناپیوسته %	درصد دانشجویان نسبت به کل جامعه آماری	درصد دانشجویان نسبت به جامعه مورد بررسی
زراعت	۵۷/۱۴	۱۰۰	۶۸/۱۵	۱۲/۷۲
باغبانی	۴۵/۲۳	۷۷/۷۷	۵۰/۹۸	۱۰/۰۳
ترویج	۹۳/۳۳	—	۹۳/۳۳	۱۰/۸۱
ماشینهای کشاورزی	۴۰/۵۴	۸۸/۸۸	۵	۸/۸۸
آبیاری	۳۸/۶۳	۶۰	۴۲/۵۹	۸/۸۸
گیاه پزشکی	۳۷/۲۰	۵۷/۱۴	۴۲/۱۰	۹/۲۶
صنایع غذایی	۱۰۰	۵۸/۳۳	۸۲/۷۵	۹/۲۶
اقتصاد کشاورزی	۴۰/۶۲	—	۴۲/۶۲	۵/۰۱
خاکشناسی	۶۱/۵۳	۸۵/۷۱	۶۷/۹۱	۱۳/۸۹
دامپروری	۵۳/۱۲	۱۰۰	۶۵/۹	۱۱/۱۹
جمع نسبت به کل جامعه آماری	۵۲/۹۹	۷۸/۴۹	۵۸/۳۳	—
جمع نسبت به جامعه مورد بررسی	۷۱/۸۱	۲۸/۱۸	—	۱۰۰

پرسشنامه ها در دو مرحله مقدماتی و نهائی اجرا شد. در مرحله مقدماتی که هدف آن رفع نواقص و بدست آوردن مفروضات اخص تراز عوامل موثر در گرایش دانشجویان به رشته کشاورزی بود تعداد ۳۰ نفر از دانشجویان مشابه همان گروه مورد مطالعه قرار گرفتند. پس از تجزیه و تحلیل و حذف سوالات اضافی و رفع نواقص و ابهامات پرسشنامه نهائی با زبانی ساده و مناسب بطوری که پاسخ دهندگان را به يك جواب معین هدایت نکند تهیه گردید. ضمناً پس از بررسی و رجوع به چند پرسشنامه مطالعه مقدماتی ترجیح داده شد که پرسشنامه ها بدون نام باشد تا در پاسخ دادن مبالغه نکنند و از حقیقت دور نشوند.

پرسشنامه نهائی مجموعاً ۱۸ سوال بود که همگی بصورت بسته تهیه شده بودند. سوالات دارای دو قسمت بود یکی خصوصیات شخصی شامل ۶ سوال و دیگری پرسشهایی که در مورد فرضیات مورد بررسی که تعداد آنها ۱۲ سوال می شد. این سوالات بصورت ترتیبی و در ۵ سطح از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم در نظر گرفته شده بود. سوالات مربوط به خصوصیات شخصی به منظور جمع آوری اطلاعاتی درباره محل تولد، شغل پدر، رشته تحصیلی، مقطع تحصیلی، نوع دیپلم و داشتن یا نداشتن علاقه به رشته کشاورزی تهیه شده بود. در اجرای پرسشنامه با توجه به اینکه امکان برقراری تماس با دانشجویان فراهم بود مشکلی پیش نیامد. روش جمع آوری بدین ترتیب بود که به هر يك از دانشجویان پرسشنامه ای داده و از آنها درخواست می شد در همان زمان اقدام به تکمیل آن نمایند.

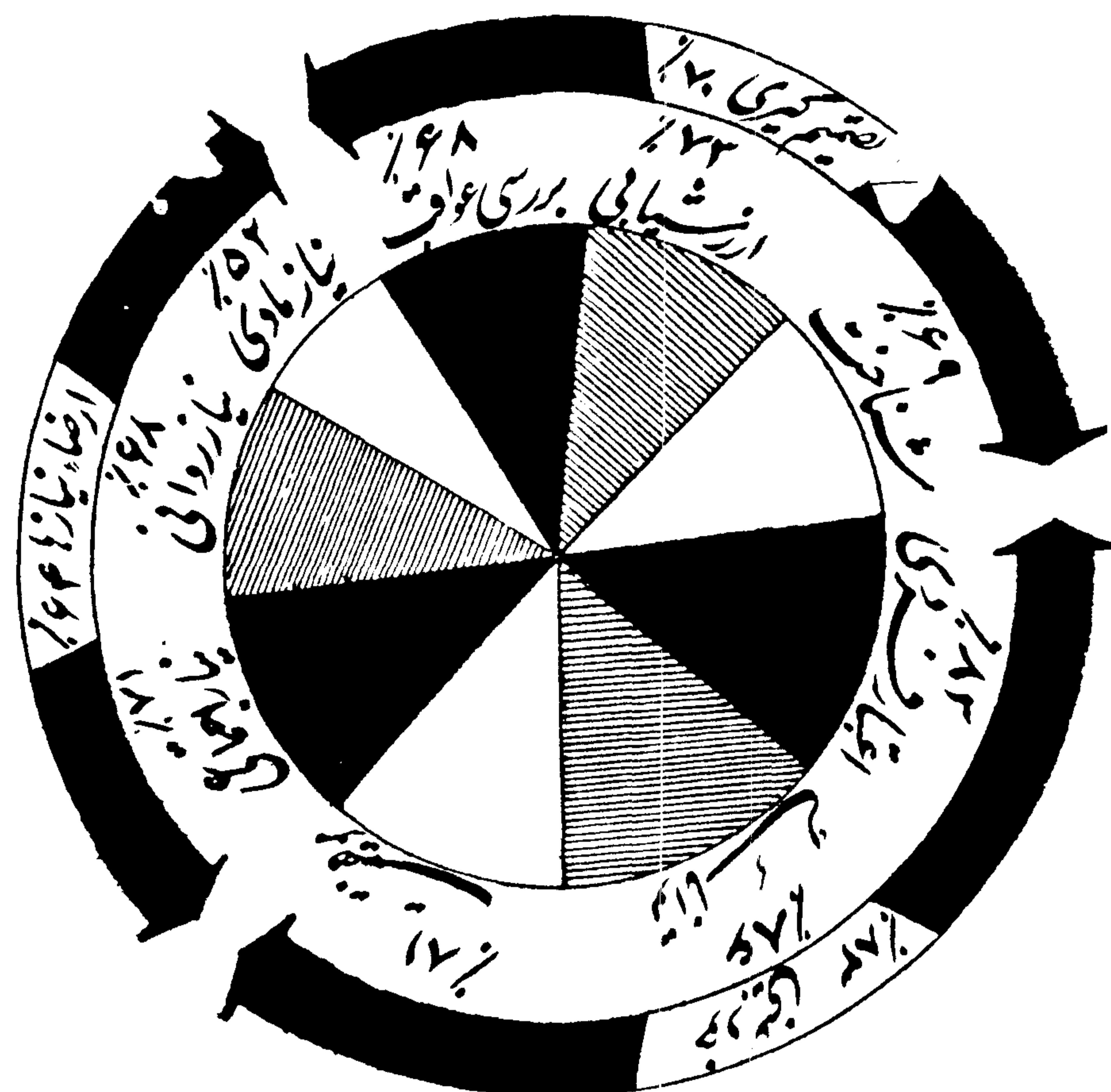
پرسشنامه ها ظرف مدت دو ماه و نیم تکمیل گردید و کار استخراج آنها از اول خرداد ماه ۱۳۶۷ آغاز شد. ابتدا جداولی جداگانه برای هر يك از

پرسشهای مربوط به خصوصیات شخصی ترسیم گردید و جوابهای استخراج شده در آنها ثبت گردید. چهار جدول به منظور استخراج سوالات مربوط به فرضیات تحقیق تهیه شد. پس از جمع و احتساب، حداکثر امتیازات و درصد آنها در جدول ثبت و از آنجا به جدول نهائی منتقل گردید، و نهایتاً آنالیز آماری شامل محاسبه میانگین ها، برآورد ضریب همبستگی بین عوامل مورد مطالعه و درجات آزادی مربوط وسایر تحلیل های متعارف انجام گرفت.

نتایج

با توجه به میانگینهای بدست آمده در شکل شماره ۱ ملاحظه می گردد که گروه سوم یعنی خودبینی با ۸۳/۵۰ درصد اولویت این عوامل را در امر انتخاب رشته کشاورزی بوسیله دانشجویان نسبت به گروههای دیگر نمایان می سازد. عوامل مهم دیگر باریانگین ۷۰/۲۰ درصد در درجه دوم اهمیت از نظر انتخاب رشته کشاورزی موثر است که به تصمیم گیری دانشجویان ارتباط دارد و ارضاء نیازها با ۶۳/۸۰ درصد و بالاخره عوامل محیطی با ۵۷/۵۰ درصد در درجه سوم و چهارم قرار دارد. در این بررسی از پاسخگویان خواسته شده بود که علاقه برشته کشاورزی، محل تولد، نوع دیپلم و شغل پدر خود را نیز مشخص نمایند که نتایج حاصل در جدول شماره ۲ نشان داده شده است.

در این تحقیق همچنین مشخص شد که با لاتریین همبستگی بین نظرات دانشجویان مقطع پیوسته و ناپیوسته ارضاء نیازها و خودبینی با رقم ۱ درصد و کمترین همبستگی یعنی رقم ۰/۴۴ درصد در مورد تصمیم گیری بوده است. همبستگی بین نظرات دانشجویان پیوسته و ناپیوسته در مورد عوامل محیطی ۰/۹۸ درصد بوده است.

شکل ۱- میزان تاثیر خودبینی، تصمیم‌گیری، ارضاء نیازهای دانشجویان در انتخاب رشته کشاورزی

درمراجعه به جدول معنی دار بودن T برای درجه آزادی ۳ رقم ۰/۹۹ برای سطح ۵ درصد و دیگری ۱ برای سطح يك درصد مشاهده می‌شود. ب توجه به این جدول از آزمون معنی دار بودن ضریب همبستگی بین نظرات دانشجویان پیوسته و ناپیوسته چنین استنباط می‌گردد که با استثنای ارضاء نیازها و خودبینی سایر عوامل مانند: عوامل محیطی، قدرت تصمیم‌گیری معنی دار نیست و بین نظرات دانشجویان پیوسته و ناپیوسته همبستگی خطی وجود ندارد.

ارتباط و همبستگی بین عوامل محیطی با تصمیم‌گیری، خودبینی و ارضاء نیازها محاسبه و نتایج به ترتیب ۰/۹۳ درصد، ۰/۶۱ درصد، ۰/۹۰ درصد بدست آمد که نشان می‌دهد چون T بدست آمده از هر دو عدد جدول معنی دار بودن برای درجه آزادی ۳ کوچکتر

است. بنابراین در سطح ۱ و ۵ درصد معنی دار نیست و با اطمینان می‌توان قضاوت کرد که بین عوامل محیطی با تصمیم‌گیری، خودبینی و ارضاء نیازهای دانشجویان همبستگی وجود ندارد.

بحث

پس از بررسیهای آماری که در قسمتهای قبلی بعمل آمد مشاهده می‌گردد که گروه عوامل مربوط به خودبینی با ۸۳/۵۰ درصد تاثیر بیشتری در انتخاب رشته کشاورزی بوسیله دانشجویان داشته است. خودبینی عبارتست از قضاوتی که هر فرد در مورد خود دارد. چنین قضاوتی ممکن است در زمینه های موفقیت، ارزشها، تواناییها و بالاخره قضاوت درباره اهمیت و اعتبار فردی باشد در این بررسی همانطوریکه در جدول

جدول شماره ۲- توزیع درصد محل تولد، نوع تحصیلات، شغل پدر و علاقه دانشجویان نسبت برشته کشاورزی

درصد کل	جمع %	دانشجویان ناپیوسته %	دانشجویان پیوسته %	شرح	
۱۰۰	۷۲/۵۸	۱۷/۳۷	۵۵/۲۱	شهر	محل تولد
	۲۷/۴۱	۱۰/۸۱	۱۶/۶۰	روستا	
۱۰۰	۷/۷۱	۴/۶۳	۳/۰۸	دیپلم کشاورزی	نوع تحصیلات
	۹۲/۲۷	۲۳/۵۵	۶۸/۷۲	سایر دیپلم ها	
۱۰۰	۲۴/۷	۱۱/۵۸	۱۳/۱۲	کشاورزی	شغل پدر
	۷۵/۲۸	۱۶/۶۰	۵۸/۶۸	سایر مشاغل	
۱۰۰	۷۵/۹۵	۲۳/۵۲	۵۲/۴۳	بلی	علاقه
	۲۴/۰۳	۱۳/۰۸	۱۰/۹۵	خیر	

مورد بررسی قرار گرفته است تصمیم گیری است. تصمیم گیری یکی از صفات مهم و مشخصه انسانی است فرد همواره در زندگی با مشکل تصمیم گیری مواجه است. تحقیقات متعددی نشان داده است که آدم دودل و مردد با مشکلات عاطفی مختلفی مواجه می باشد و موفقیت کمتری در زندگی نصیبش می گردد. همانطور که بررسی گردید تصمیم گیری با ۷۰/۲ درصد دومین گروه از عواملی است که در انتخاب رشته کشاورزی بوسیله دانشجویان دخالت دارد. رقم فوق بیانگر این مطلب است که دانشجویان آنطور که باید در جریان تصمیم گیری برای انتخاب رشته کشاورزی قرار نمی گیرند. دانشجویان در جریان تصمیم گیری باید از مراحل مختلفی عبور نمایند. یکی از این مراحل شناخت رشته های مختلف است که در این بررسی این امر ۶۹/۸۰ درصد تاثیر داشته است. ارزشیابی رشته کشاورزی از دیگر مراحل است که ۷۳/۴۰ درصد موثر بوده و بهر حال مرحله سوم در تصمیم گیری بررسی عواقب احتمالی آن رشته است که در

شماره ۲ مشاهده می گردد قضاوت دانشجویان در مورد موفقیت های خود ۸۱/۴۰ درصد، قضاوت در توانایی های فردی ۸۶ درصد و قضاوت درباره اهمیت و اعتبار فردی ۸۲/۵۰ درصد بوده است. روانشناسان ثابت کرده اند که لازمه موفقیت در هر زمینه ای داشتن اعتماد شخصی است یعنی شخص اطمینان داشته باشد که توانائی انجام کار مورد نظرش را دارد چه در غیر این صورت علاوه بر اینکه بازده کار او خوب و کافی نخواهد بود بلکه خود نیز دائما " در اضطراب و نگرانی بسر خواهد برد. تحقیقات نشان داده است که موفقیت و خوشبختی در زندگی تا حد زیادی وابسته به قضاوت مثبتی است که هر فرد درباره خود دارد. با توجه به ارقام فوق دانشجویان رشته کشاورزی دارای خودبینی مثبتی هستند که این خودبینی باید اصولاً " منبع انگیزه ای در آنها باشد که تلاش نمایند و مسلماً " تلاش و فعالیت عوامل مهمی در موفقیت بشمار می رود. یکی دیگر از عوامل که در انتخاب رشته کشاورزی

جدول شماره ۳- جمع و میانگین کل درصدهای عوامل موثر در انتخاب رشته کشاورزی بوسیله دانشجویان

شرح	دانشجویان مقطع پیوسته %	دانشجویان مقطع ناپیوسته %	جمع %	میانگین کل درصدها
شناخت رشته‌های مختلف	۷۰	۶۸/۷۶	۶۹/۳۸	
تصمیم‌گیری				
ارزشیابی رشته کشاورزی	۷۴/۴۰	۷۲/۳۲	۷۳/۳۶	۷۰/۲۰
بررسی عواقب	۶۴/۴۰	۷۰/۵۹	۶۷/۷۱	
تامین نیازهای مادی	۵۱/۳۹	۵۲/۳۵	۵۱/۸۷	
ارضاء نیازها				
تامین نیازهای روانی	۶۶/۸۸	۶۹/۳۱	۶۸/۰۹	۶۳/۸۰
تامین نیازهای اجتماعی	۷۰/۰۷	۷۲/۶۰	۷۱/۳۳	
موفقیت	۷۹/۷۸	۸۳/۰۱	۸۱/۳۹	
خودبینی				
تواناییها	۸۳/۸۷	۸۸/۲۱	۸۶/۰۴	۸۳/۵۰
اهمیت و اعتبار فردی	۸۰/۷۵	۸۴/۳۸	۸۲/۵۶	
همقطاران، دوستان	۶۳/۷۶	۵۷/۸۰	۶۰/۷۸	
عوامل محیطی				
معلم و آموزشگاه	۵۳/۸۷	۵۵/۳۴	۵۴/۶۰	۵۷/۵۰
والدین و خانواده	۵۷/۶۳	۵۶/۷۱	۵۷/۱۷	

رشته تحصیلی خود نمایند بیهوده تلف می‌کنند.
 ارضاء نیازها عامل دیگری است که در انتخاب رشته کشاورزی بوسیله دانشجویان مورد بررسی قرار گرفته است. ارضاء نیازها که یکی از ارکان اساسی انتخاب رشته می‌باشد. در دانشجویان رشته کشاورزی با ۶۳/۸۰ درصد در ردیف سوم قرار گرفته است. این مطلب گویای این واقعیت است که رشته کشاورزی نمی‌تواند نیازهای جوانان ما را ارضاء کند. نیازهای انسانی را به سه دسته نیازهای جسمانی، اجتماعی و روانی تقسیم بندی کرده‌اند که ترتیب طبقه بندی این نیازها به شیوه زندگی و هدفهای فرد بستگی کامل دارد. بنابراین افراد با توجه به نیازها و اهمیتی که برای هر دسته از آنها قائل هستند رشته‌ای را برای تحصیل انتخاب می‌نمایند که نیازهایشان را ارضاء نموده و آنها را در رسیدن به هدفهایشان یاری دهد. در این بررسی

دانشجویان کشاورزی ۶۷/۷۰ درصد تاثیر داشته است. این بدان معنی است که دانشجویان کمتر با شناخت کافی و ارزشیابی لازم اقدام به انتخاب رشته کشاورزی نموده‌اند که این ضعف را باید در سطوح قبل از دانشگاه جستجو نمود. دانشجویی که بدون تصمیم و اراده قبلی تنها از روی اجبار و یا بی میلی به انتخاب رشته کشاورزی می‌پردازد بعید بنظر می‌رسد که بتواند دوره تحصیلات خود را با موفقیت بپایان برساند و اگر احيانا " موفق هم بشود در کار خود شایسته نخواهد شد. بهر حال لازم است که محصلین از وجود رشته‌های مختلف آگاه باشند تا بر حسب اتفاق به انتخاب رشته‌ای نپردازند. زیرا تجربه ثابت کرده است اکثر دانشجویانی که بدون مطالعه این رشته تحصیلی را انتخاب می‌کنند مرتباً " از شاخه‌ای به شاخه‌ای دیگر پریده و زمانی که باید صرفاً گرفتن موضوعات و علوم مربوط به

انتخاب رشته کشاورزی ۵۱/۹۰ درصد در رابطه با نیازهای جسمانی، ۶۸ درصد نیازهای روانی ۷۱/۴ درصد نیازهای اجتماعی موثر بوده است. می‌توان اظهار داشت که رشته کشاورزی انگیزه‌ای از نظر مادی یا روحی و روانی و حتی اجتماعی برای افرادی که می‌خواهند در این رشته تحصیل نمایند ایجاد نمی‌کند که این مسئله جای تعمق کافی دارد.

همانطور که بررسی گردید علاقه ۷۵/۵۰ درصد در انتخاب رشته کشاورزی بوسیله دانشجویان موثر بوده است. بدون شك دانشجویی که با در نظر گرفتن علاقه پای برشته کشاورزی گذاشته است علاوه بر اینکه در تحصیلات موفق خواهد بود هرگز در زندگی ناراضی نخواهد زیست. چرا که موفقیت و رضایت وقتی حاصل می‌شود که علاقه رعایت شده باشد. سوپر (۷) اظهار می‌دارد که خودبینی و علائق هیچگاه ثابت نیست بلکه همواره در حال تغییر و دگرگونی می‌باشد. بنابراین دانشجو ممکن است با گذشت زمان به تغییر رفتار خود مبادرت ورزد که در این مورد نقش دانشکده‌ها در این است که خودبینی مثبت و علائق لازم را در دانشجویان حفظ و افزایش دهند.

عوامل محیطی از قبیل والدین، معلم و دبیرستان، دوستان و همقطاران بر اساس بررسی انجام شده با ۵۷/۵۰ درصد یعنی کمترین تاثیر را در انتخاب رشته کشاورزی بوسیله دانشجویان داشته است. تاثیر معلم ۵۴/۶۰ درصد، دوستان و همقطاران ۶۰/۸ درصد والدین ۵۷/۲۰ درصد بوده است که البته این رقم بیشتر مربوط به آن دسته از دانشجویانی است که فارغ التحصیل هنرستانهای کشاورزی بوده‌اند و یا احتمالاً "پدران آنها بنحوی بکار کشاورزی مشغولند. تاثیر عوامل فوق برای سایر دانشجویان بسیار ناچیز می‌باشد که این مطلب بیانگر

این واقعیت است که دانشجویان ما کمتر تحت راهنمایی تحصیلی قرار می‌گیرند. آگاه کردن جوانان از خصائص رشته های تحصیلی و مقررات ورود به دانشکده ها، از رابطه بین رشته تحصیلی و مشاغل و کمک به آنها در ارزیابی صحیح علائق و استعدادها و بالاخره در انتخاب يك رشته تحصیلی متناسب با امکانات خود با توجه به آینده نگری از نکات مهمی است که جوانان ماقبل از ورود به دانشکده از آن بی بهره‌اند. از والدین و دوستان که بگذریم معلم و دبیرستان که در صف اول راهنمایی تحصیلی جوانانی که قصد ادامه تحصیل دارند قرار گرفته‌اند باید چنان قابلیت را در افراد بوجود آورند تا از روی اندیشه و خرد بر سرنوشت خود حاکم باشند.

در خاتمه توجه خوانندگان عزیز را به دو نکته جلب می‌نماید: اول اینکه دانشجویان بدلائل بسیار متنوع اقدام به انتخاب رشته یا قبول رشته کشاورزی می‌نمایند که بسیاری از این دلایل ممکن است کوچکترین ارتباطی به علائق، استعدادها، تواناییها و تصمیم‌گیری یا سایر عواملی که در این تحقیق به آن اشاره شد نداشته باشد. دوم نتایج این بررسی منحصر به گروهی است که مورد بررسی قرار گرفته‌اند و در مورد تمام دانشجویان رشته کشاورزی ممکن است عمومیت نداشته باشد.

سپاسگزارى

طرح تحقیقی مزبور در تاریخ ۶۷/۲/۲۰ در شورای گروه ترویج و آموزش کشاورزی دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران به تصویب رسید که بدین وسیله از اعضاء آن بویژه آقای دکتر هوشنگ ایروانی مدیر محترم گروه سپاسگزارى می‌گردد.

REFERENCES:

مراجع مورد استفاده:

- ۱- شفیق آبادی، ع ۰ ۱۳۵۹ ۰ راهنمایی مشاوره شغلی و حرفه‌ای و نظریه‌های انتخاب شغل، انتشارات رشد.
- ۲- کاردان، ع، م، ۰ ۱۳۳۹ ۰ اصول راهنمایی در آموزش و پرورش.
- ۳- میرآفتاب، م، ۰ ۱۳۳۸ ۰ هدایت حرفه‌ای.
- 4- Ansbacher, H.L. Life Style, A Historical and Systematic review journal of individual psychology. 23, 191-209, 1967.
- 5- Coopetsmith, S.B. The Antecedents of Self-Esteem. San Francisco: W.H. Freeman and Company. 1967.
- 6- Roe. A. 1957. Early determinants of vocational choice, Journal of counseling psychology, 4, 212-217. Fall.
- 7- Super. D.E. 1963. (Self-Concepts in vocational development) in career development Self concept theory, New York, Teacher, College. Columbia University.
- 8- Tiedeman, D.V. & O. Hara. R.P. 1963. Career development, Choice and adjustment New Jersey; College entrance examination, Board.

Causes of Student's Tendency Toward the Field of Agriculture.

y. HEJAZI

Instructor, Department of Extension and Agricultural Education,
College of Agriculture, University of Tehran, Karaj, Iran.

Received for Publication, December 13, 1988.

ABSTRACT

The human's purpose is to reach to his perfection. He is also trying to provide easy and better life for himself and others. For reaching to his perfection and overcome his inferiorities, he must reach to his goals and satisfies his needs which are basic stimulus for human's behavior. Roe (1957) believes that basic stimulus for having certain behavior is human's need. O'Hara and Tiedeman (1963) believes to make a decision is important and unseparable factor for continuation of life. Coopersmith (1969) says self-observation is determinative of behavior. Ansbacher (1967) believe's that for reaching to a certain goal, one needs to have a certain method. This method can be named his life style. Life style which is a mixed interaction between self-observation, needs and decision making has important effect in determining the way of activity.

The purpose of this research is; (1) to determine how much effects (A) self-observation (B) decision and (C) needs have on choosing agricultural field as a major and (2) to determine correlation between each of this factors with environmental factors such as teacher, friends and parients.

The study has been done in the year 1988, the population of the study has been 259 of first year students of the Tehran University. A question nair has been used to gather information. Mean and percentage was calculated. Results show 83.5% for self-observation. 70.20% for decion making and 63.80% for self-satisfaction effecting students to select agriculture as a major of study.

The correlation coeficient was determined between two groups of students registering in continued period of study program, and discontinued periods of study program, showing only for self-satisfaction and self-observation. This study indicates that they are no correlations between environmental factors and decision, self-observation and satisfaction, in selecting agriculture as a major.